

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander RuttKay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2008
Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

Středověk a novověk

Middle Ages and Modern Times

Mittelalter und Neuzeit

BĚLOTÍN (OKR. PŘEROV)

„Železná brána“. Novověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V únoru až dubnu 2007 proběhl výzkumu neolitického sídliště na trase dálnice D47 v úseku 4705. Lokalita leží na mírném svahu obráceném k severovýchodu na břehu Vraženského potoka s nadmořskou výškou 320 m. Naleziště lze identifikovat v mapě MZ 1:10 000, list 25–12–13, v souřadnicích Z s. č.: J s. č. – 125 mm : 166 mm, 120 mm : 170 mm, 112 mm : 160 mm. V celkem 228 objektech bylo nalezeno mizivé množství nálezů. Pět jam obsahovalo zlomky novověké keramiky a cihel.

Marek Kalábek

Resumé

Bělotín (Bez. Přerov) „Železná brána“. Neuzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

BLÍŽKOVICE (OKR. ZNOJMO)

Kostel sv. Bartoloměje. Středověk. Kostel. Záchranný výzkum.

V souvislosti se sanováním vlhkého zdiva a s tím spojenými zemními pracemi se při kostele sv. Bartoloměje uskutečnil v roce 2006 archeologický dohled, který provedli pracovníci společnosti Archaia Brno, o. p. s. (Merta 2006). Poloha lokality je 48°59'56.36"N; 15°50'27.19"E. První zmínka o Blížkovících se objevuje v roce 1349. Fara je zmíněna k roku 1400. Písemně jako městečko jsou Blížkovice potvrzeny k roku 1498. Fara byla v letech 1700(?) až 1735 sídlem děkanátu, který se pak přesunul do Jevišovic (Hosák 2004, 92 a 963; Kuča 1996, 145–147; Samek 1994, 67). Kostel sv. Bartoloměje je jednolodní, orientovaná podélná stavba s odsazeným pětibocím uzavřeným presbytářem opatřeným opěrnými pilíři. Na severní straně k presbytáři přisedá sakristie. Před západní průčelí je předsazena věž. V literatuře je kostel považován za románský, konkrétně obvodové zdi původně plochostropé lodi, ke které byl v první čtvrtině 14. století přistaven presbytář se sakristií a pod ní se nacházející kostnice. Současně měla být vystavěna věž. V pozdním 16. století došlo k zaklenutí kostelní lodi (snad v roce 1584) a byla nahrazena gotická okna (Samek 1994, 67).

V intravilánu obce, stejně jako v blízkosti kostela, nebo v kostele samotném se mimo nález depotu že-

lezných předmětů na sklonku 19. století (Měchurová, Kukla, 2000) žádný archeologický výzkum neuskutečnil. V průběhu stavebních prací byly dokumentovány výkopy pro odvlhčení zdiva podél celého kostela. Dosahovaly hloubky 0,40 až 0,50 m, široké byly 0,40 m. Výkopy nezasáhly žádné archeologické terény, zastavily se nad úrovní hrobů bývalého farního hřbitova. Z druhotné polohy bylo získáno několik artefaktů, respektive zlomků keramiky, datované do středověku a novověku. Ojedinelý keramický fragment můžeme považovat za mladohradištní. V materiálu z výkopů byly obsaženy lidské kosti, pocházející z hrobů narušených mladší pohřební činností (hřbitov funguje doposud).

Částečně byly obnaženy rozšířené základové zdi opěrných pilířů presbytáře a vlastní základové zdivo kostelní lodi, přístavku předsíně, věže a presbytáře. Struktura zdiva (tzv. „lomové zdivo“) jednoznačně nedoložila předpokládané stáří kostelní lodi (Samek 1994, 67). Kostelní loď je však starší než presbytář, který k ní byl přiložen na spáru. Jeho stáří zřejmě odpovídá první písemné zmínce z roku 1349.

David Merta

Literatura

- Hosák, L. 2004: Historický místopis země Moravsko-slezské. Praha.
- Kuča, K.: Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. I. díl A–G. Praha 1996, s. 145 až 147.
- Merta, D. 2006: Blížkovice, kostel sv. Bartoloměje – sanace zdiva. Nálezová zpráva č. 85/06 uložená v archivu společnosti Archaia Brno, o. p. s.
- Samek, B. 1994: Umělecké památky Moravy a Slezska, 1. svazek. Praha.

Resumé

Blížkovice (Bez. Znojmo). Kirche des Hl. Bartolomäus. Mittelalter. Kirche. Rettungsgrabung.

BOHUMÍN (K. Ú. STARÝ BOHUMÍN, OKR. KARVINÁ)

Nám. Svobody, č. p. 26, 27. Středověk–novověk. Město. Záchranný výzkum.

V souvislosti s realizací projektu „Dostavba jihozápadní strany náměstí ve Starém Bohumíně – objekt A“